

ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ

Π.Μ.Σ. «ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ»

4^ο

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

«Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις:
γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 – 2019)»

Κομοτηνή, **22-24** Νοεμβρίου 2019

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΘΡΑΚΗΣ

Περιφέρεια
Αναπτυξης
Π.Ε. Ροδόσης

Δήμος Κομοτηνής

Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών
European Society of Modern Greek Studies

ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ
Α.Μ.Α. 0010000

4^ο

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΤΩΝ
ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

«Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις:
γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 – 2019)»

Κομοτηνή, **22-24** Νοεμβρίου 2019

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Δ.Π.Θ.)

Αντιπρόεδρος Α´

Μαρία Τζιάτζη, Δ.Π.Θ.

Αντιπρόεδρος Β´

Μαρία Δημάση, Δ.Π.Θ.

Αντιπρόεδρος Γ´

Βασιλική Κοντογιάννη, Δ.Π.Θ.

Γραμματέας

Θανάσης Β. Κούγκουλος, Δ.Π.Θ.

Μέλη

Ελπίδα Βόγλη, Δ.Π.Θ.

Αικατερίνη Μάρκου, Δ.Π.Θ.

Νικόλαος Μαυρέλος, Δ.Π.Θ.

Νάντια Μαχά, Δ.Π.Θ.

Marco Miotto, Δ.Π.Θ.

Ιωάννης Μπακιτζής, Δ.Π.Θ.

Κυριάκος Σγουρόπουλος, Δ.Π.Θ.

Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, Δ.Π.Θ.

Παναγιώτα Τζιβάρα, Δ.Π.Θ.

Γεώργιος Τσιγάρας, Δ.Π.Θ.

Στέλλα Χελιδώνη, Δ.Π.Θ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Ζωή Γαβριηλίδου, Δ.Π.Θ.

Γραμματέας

Θανάσης Β. Κούγκουλος, Δ.Π.Θ.

Μέλη

Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Δ.Π.Θ.

Λάμπρος Βαρελάς, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ευαγγελία Γεωργιοσιγιάννη, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Δημήτρης Καργιώτης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Όλγα Κατσιαρδή-Hering, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κατερίνα Κωστίου, Πανεπιστήμιο Πατρών

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Ελεονώρα Ναξίδου, Δ.Π.Θ.

Πασχάλης Νικολάου, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Κώστας Ντίνας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Έλια Πετριδου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Δημήτρης Σταματόπουλος, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Χριστόφορος Χαραλαμπίδης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ίλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Damla Demirözü, Πανεπιστήμιο İstanbul

Tudor Dinu, Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου

Predrag Mutavdžić, Πανεπιστήμιο Βελιγραδίου

Dragomira Valtcheva, Πανεπιστήμιο της Σόφιας «Άγιος Κλήμης Αχρίδας»

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

8.00-9.30

Εγγραφή συνέδρων

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Συνεδρία **1^η**

Η βαλκανική λογοτεχνία στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά

Η πρόσληψη των Βαλκανίων στη λογοτεχνία

Προεδρείο

Δημήτρης Κόκορης
Άλκηστη Σοφού

Σοφία Ιακωβίδου
Στέλλα Σπ. Χελιδώνη

9.30-9.50

Ιουλιανή Βρούτση

Σωκράτης Νιάρος

Άτυπες μορφές πολιτιστικής διπλωματίας: Η βαλκανική λογοτεχνία στο περιοδικό Νέα Εστία (1927-1935)

Οι Έλληνες συγγραφείς του Μεσοπολέμου μπροστά στο εγχείρημα της «Βαλκανικής Συνεννόησης»

9.50-10.10

Χρύσα Θεολόγου

Έλενα Σαρτόρι

Η παρουσία της βαλκανικής λογοτεχνίας στο περιοδικό Νέα Εστία (1935-1987)

«Ο μέγας Παν δεν πέθανε!». Επιτελέσεις ανάμεσα στο αρχαϊκό και το ενδεχόμενο παράδειγμα της νεοτερικότητας

10.10-10.30

Αθανάσιος Β. Γαλανάκης

Πασχάλης Νικολάου

Το περιοδικό Βαλκανική Λογοτεχνία (1937-1938): Ιστορία, πρόσωπα, κείμενα, κίνητρα

Για τον Άγγελο της Θεσσαλονίκης: Βαλκανικές και ελληνικές εμπειρίες στο ποιητικό έργο της Vesna Goldsworthy

10.30-10.50

Βασίλης Βασιλειάδης

Δέσποινα Παπαστάθη

Η γνωριμία με τον γείτονα: η παρουσία της λογοτεχνίας των Βαλκανίων στα λογοτεχνικά περιοδικά της μεταπολίτευσης

«Η αιτία του θανάτου;». Για μια ποιητική του βαλκανικού αστυνομικού διηγήματος στον 21^ο αιώνα

10.50-11.10

Συζήτηση

11.10-11.30

Διάλειμμα

Αμφιθέατρο Παλιάς Νομικής

Ολομέλεια του Συνεδρίου

11.30-12.30

Επίσημη έναρξη – Χαιρετισμοί:

- *Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Πρόεδρος Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας και Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου*
- *Αλέξανδρος Πολυχρονίδης, Πρύτανης Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης*
- *Ζωή Γαβριλίδου, Αντιπρύτανης Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου*
- *Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή, Κοσμήτορας Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ.*
- *Μαρία Τζιάτζη, Πρόεδρος Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας Δ.Π.Θ.*
- *Μαρία Δημάση, Πρόεδρος Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών Δ.Π.Θ.*
- *Εκπρόσωπος του Δήμου Κομοτηνής*
- *Βασίλης Σαμπατακάκης, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών*

Εναρκτήρια κεντρική ομιλία

Προεδρείο: Ζωή Γαβριλίδου – Μανόλης Γ. Βαρβούνης

12.30-13.00

Όλγα Κατσαρδής-Hering, Έλληνες και άλλοι λαοί της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, 15^{ος}-αρχές 19^{ου} αι.: Δρόμοι παράλληλοι και τεμνόμενοι

13.00-14.30

Μπουφές για τους συνέδρους

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

*Ελληνισμός, Βαλκάνια και Δύση:
1453-18^{ος} αιώνας*

Ελπίδα Βόγλη
Tina Georgieva

Marco Miotto

Στοιχεία τοπικής ιστορίας και τοπικής ιστοριογραφίας της υστερομεσαιωνικής Ιταλίας στο έργο του Λαονίκου Χαλκοκονδύλη. Η περίπτωση της Πάδοβας

Φώτιος Λαμπήρης

Οι σχέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας των ρουμανικών χωρών με τα Πατριαρχεία της Ανατολής κατά τον 16^ο αιώνα και έπειτα

Francesco Scalora
Francesca Paola Vuturo

Ο ιερέας Domenico Mamola: Φωτοσκοπείες μιας πνευματικής φυσιογνωμίας ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση

Δέσποινα Μιχάλαγα

*Κωνσταντινούπολη – Χαλέπι – Βενετία.
Η διαθήκη ενός ιερωμένου*

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Όψεις έντεχνου λαϊκού λόγου

Μανόλης Γ. Βαρβούνης
Gordana Blagojević

Στέφανος Τσιόδουλος

Ο Μάρκος Κράλης στις λαϊκές παραδόσεις της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας

Στυλιανός Μουζάκης

Ο ρόλος της ανατολικής και δυτικής εκκλησίας στην ανάπτυξη των δοξασιών των βρικόλάκων στα Βαλκάνια

Tamara Kostić Pahnoglu

Μαγικά μέσα στα σερβικά και στα ελληνικά λαϊκά παραμύθια. Κοινά στοιχεία και διαφορές μεταξύ τους και σε σχέση με τη διεθνή ταξινόμηση των Aarne – Thompson

Παντελής Μπουκάλας

Διαβάζοντας δημοτικά τραγούδια των Πομάκων

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Η ελληνική γλώσσα ως πολιτισμική αξία στα Βαλκάνια

Predrag Mutavdžić
Nataliya Sotirova

Αλεξάνδρα Σφοίνη

Γλώσσες και πολιτισμική ηγεμονία στα Βαλκάνια: ο ρόλος της ελληνικής (17^{ος}-18^{ος} αι.)

Δημήτριος Ρούμπος

Η επίδραση της ελληνικής γλώσσας στη διαμόρφωση εθνικής ταυτότητας και γλωσσικής συνείδησης στα Βαλκάνια (18^{ος}-19^{ος} αι.)

Ελένη Καραντζόλα
Αναστάσιος Παπαϊωάννου

«Ενταύθα σημειούμεν τα συμπίπτοντα κατά διαφόρους ημέρας ένεκεν μνήμης»: Οι Εφημερίδες του Ιωάννη Καρυοφύλλη ως χρονογραφικά και γλωσσικά τεκμήρια

Κωνσταντίνα Καρακώστα

Η λεξικογραφική δραστηριότητα στη Μοσχόπολη. Μια προσπάθεια προώθησης της ελληνικής γλώσσας στη νότια βαλκανική

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

	ΑΙΘΟΥΣΑ Α	ΑΙΘΟΥΣΑ Β
Συνεδρία 2^η	<i>Ελληνισμός και Βαλκάνια στον Τύπο Ι</i>	<i>Τα Βαλκάνια και ο ελληνισμός στην κυπριακή λογοτεχνία</i>
Προεδρείο	Βασίλης Βασιλειάδης Αλεξάνδρα Σφοίνη	Ανα Chikovani Έλενα Σαρτόρι
14.30-14.50	<i>Αγγελική Γιαννάτου</i> <i>Οι ιδεολογικές διακυμάνσεις στον χώρο των Βαλκανίων μέσα από τις εφημερίδες που εξέδωσε ο ριζοσπάστης Ιωσήφ Μομφερράτος στην Κεφαλονιά (1849-1863)</i>	<i>Κυριάκος Ιωάννου</i> <i>«Πέφτει νεκρός ο Σταμπουλόφ, κι αρκουδικό σαν πρώτα, / στρέφουν στην δύση μονομιάς οι Βούλγαροι τα νώτα»: Πτυχές της πολιτικής γεωγραφίας του Βασίλη Μιχαηλίδη στον χώρο της βαλκανικής χερσονήσου. Η περίπτωση της Βουλγαρίας</i>
14.50-15.10	<i>Σοφία Μπελόκα</i> <i>Η αποτύπωση της βαλκανικής κρίσης των ετών 1875-1878 στον ασπικό Τύπο της Πελοποννήσου</i>	<i>Μαρία Αμοιρίδου</i> <i>Η «Χάρτα τ' Ουρανού» και ο Πατρίδος και Ελευθερίας Έρωσ του Ρήγα στην ποίηση του Κυριάκου Χαραλαμπίδη</i>
15.10-15.30	<i>Ștefan Petrescu</i> <i>Δημοσιογραφικές ανταποκρίσεις. Από το Βουκουρέστι στην Αθήνα</i>	<i>Πηνελόπη Στράτη</i> <i>«...από τον τάφο μου που παραμένει ακόμη άγνωστος και σε μένα»: ο Μέγας Αλέξανδρος του Κυριάκου Χαραλαμπίδη</i>
15.30-15.50	<i>Άλκηστη Σοφού</i> <i>«Η Ελλάς κατά των βαρβάρων» και «οι δούλοι της Γερμανίας» (1917-1918)</i>	<i>Αντώνης Πετριδης</i> <i>«Πλάι στο ποτάμι, εκεί στο πέρασμα»: ο Έβρος ως λογοτεχνικός καθρέφτης σε δύο διηγήματα της Νάσιας Διονυσίου</i>
15.50-16.30	<i>Συζήτηση</i>	
16.30-17.00	<i>Διάλειμμα</i>	

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

*Ελληνισμός, Βαλκάνια και Δύση:
19^{ος}-20^{ος} αιώνας*

Ελεονώρα Ναξίδου
Yura Konstantinova

Λεωνίδα Μοίρας

*Η εξέλιξη των νεοτερικών όρων
της Γαλλικής Επανάστασης
στην οθωμανική πολιτική σκέψη*

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

*Πολιτισμικές ταυτότητες
στα Βαλκάνια*

Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης
Βασίλης Δαλκαβούκης

Αικατερίνη Μάρκου

*Δύο υπέρροχα αρχονικά,
δύο καταπληκτικά μουσεία.
Ξάνθη-Πλόβντιβ: αμφίδρομες σχέσεις*

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

*Συγκριτικές προσεγγίσεις
στη γλώσσα*

Ζωή Γαβριλίδου
Ksenia Klimova

Emiliya Avginova-Nikolova

*Το «ψωμί» στη γλώσσα –
σημσιολογικά μοντέλα.
Φρασεολογισμοί με κύριο συστατικό
το «ψωμί» στην ελληνική και
βουλγαρική γλώσσα*

Elmira Vassileva

*American Protestant Missionaries
among Greeks in the 19th Century*

Edith Uncu

*Το μοτίβο Γάμος – Θάνατος
σε μια επιτύμβια επιγραφή
στο νεκροταφείο της πόλης Σουλινά*

Desislava Yordanova-Petrova

*Το μεγεθυντικό στην ελληνική και
στη βουλγαρική γλώσσα: σημεία
σύγκλισης και απόκλισης*

Dimitris Miguel Morfakidis Motos

*Τα Βαλκάνια και ο ρόλος του ελληνισμού
στην ισπανική ιστοριογραφία
του πρώτου μισού του 20^{ού} αιώνα
(1907-1954)*

Γεώργιος Τσιγάρας

*Η Ελληνική Γραμμή του Περικλή
Γιαννόπουλου, η βυζαντινή παράδοση και
η γενιά του '30*

Iuliana Costea

*Συγκριτική προσέγγιση ρουμανικών
και ελληνικών ιδιωματοσμών.
Η περίπτωση του ζωολογικού
στοιχείου στους μύθους του Αισώπου*

Μαρία-Ελένη Κουζίνη

*Λακαριέρ, Λεβέκ, Κοκτώ, Ντεόν:
Αναζητώντας στην Ελλάδα του 20^{ού}
αιώνα τη συνέχεια του ελληνισμού μέσα
από τις λαϊκές γιορτές, τον χορό και
το τραγούδι*

Βασιλική Κράββα

*«Χάρη στη μουσική δεν πέθανα
πθικά»: Έλληνες-Εβραίοι μουσικοί και
μουσικόφιλοι στα στρατόπεδα θανάτου
της ναζιστικής Γερμανίας*

Στεφάνια Αμοιρίδου

*Ελληνοσλαβικές γλωσσικές επαφές
υπό το πρίσμα της ιστορικής
λεξικογραφίας.
Σκέψεις και προβληματισμοί*

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **3^η**

*Ελληνισμός και Βαλκάνια
στον Τύπο II*

Προεδρείο

Ulrich Moennig
Βασιλική Κράββα

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

*Αναπαραστάσεις της Ιστορίας
στη Λογοτεχνία*

Αικατερίνη Μάρκου
Πασχάλης Νικολάου

17.00-17.20

Νικόλαος Τσουρής

*Το περιοδικό Παιδικός Αστήρ (1911-1913)
και οι «Μαγικές Εικόνες» των Βαλκανικών
Πολέμων*

Γιάννης Βαγγελοκόστας

*«Balkanfreaks» στο «πανηγύρι της φρίκης»:
Το Μακεδονικό ζήτημα στη σύγχρονη
ελληνική πεζογραφία*

17.20-17.40

Πολυξένη Συμεωνίδου
Βασίλης Μακρυδήμας

*Η πρόσληψη των Βαλκανικών Πολέμων
από τους δημοσιογράφους-λογοτέχνες
των εφημερίδων Ακρόπολις και Νέον Άστυ
(Οκτώβριος 1912 - Ιούλιος 1913)*

Δημήτρης Κόκορης

*Το ιστορικό τραύμα ως αφήγηση:
«Ντουρντουβάκια»: μία τραυματική πτυχή
των ελληνοβουλγαρικών σχέσεων*

17.40-18.00

Δημήτριος Φεγγομύτης

*ΟΥΛΚΙΟΥ (ÜLKÜ): Μία τουρκόφωνη
εφημερίδα της Κομοτηνής κατά τη διάρκεια
του Μεσοπολέμου*

Βασίλης Δαλκαβούκης
Αλίκη Αποστολίδου

*Τα εθνικά ιστοριογραφικά αφηγήματα και
η λογοθετική πράξη της λογοτεχνίας
στα Βαλκάνια του 20^{ου} αιώνα*

18.00-18.20

Μαρία Ψάχου

*Ο αντίκτυπος της σχέσης Ελλήνων
της μετεμφυλιακής περιόδου
με τους γειτονικούς βαλκανικούς λαούς και
η σύγχρονη βαλκανική τραγωδία
στην ελληνική μεταπολεμική πεζογραφία και
ποίηση (ερμηνευτικό σχεδιάσμα)*

18.20-19.00

Συζήτηση

19.00-19.30

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Βαλκάνια και ελληνισμός: ιστορικές διασταυρώσεις στον 19^ο και στον 20^ο αιώνα

Marco Miotto
Δέσποινα Μιχάλαγα

Ελπίδα Βόγλη

Μεθοδολογικές προτάσεις για τη συγκριτική μελέτη της πολιτικής ιστορίας στα Βαλκάνια του 19^{ου} αιώνα: Η χρησιμότητα των «λεξικών» του ιστορικού

Χρήστος Δελγιάννης
Χαράλαμπος Μπαμπούνης

Η βουλγαροελληνική κρίση του 1885 και το μεθοριακό επεισόδιο του 1886 μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας

Tina Georgieva

Οι ρωσικές απόψεις για τον ελληνισμό και την τύχη των Βαλκανίων στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα (Κωνσταντίν Λεόντιεφ και Νικολάι Ντανιλεύσκι)

Yura Konstantinova

Ελληνοβουλγαρικές αμφίδρομες σχέσεις στη Θεσσαλονίκη στα τέλη του 19^{ου} και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Ήθη και έθιμα: όψεις της παραδοσιακής καθημερινότητας

Γεώργιος Τσιγάρας
Στέφανος Τσιόδουλος
Tamara Kostić Pahnoglu

Βασίλης Σαμπατακάκης

Κοινωνικά ήθη και έθιμα σε Ελλάδα και Μικρά Ασία στο δεύτερο ήμισυ του 18^{ου} αιώνα μέσα από κείμενα Σουηδών περιηγητών

Olga Bakuleva

Τα έθιμα της γέννησης και της βάπτισης στον λαϊκό πολιτισμό της Ελλάδας και της Κύπρου ως μέρους του βαλκανικού χώρου

Μανόλης Γ. Σέργης

Στους αρχέγονους συντροφικούς κήπους της Βαλκανικής: τα Θρακικά δρώμενα Καλινίτσα / Αγιόγιαννος / Γιάγιαννος και η ρουμανική Sânzieni / Drăgaicǎ, με έμφαση στη δεύτερη

Ana Chikovani

Τα ήθη και τα έθιμα στα έργα του Στρατί Μυριβήλη

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Συγκριτικές προσεγγίσεις στη γλώσσα και γλωσσικά δάνεια στα Βαλκάνια

Boris Vounchev
Desislava Yordanova-Petrova

Ζωή Γαβριλίδου
Irina Tresorukova

Χρηστικά σημάδια για λέξεις-ταμπού σε λεξικά της ελληνικής και ρωσικής: Συγκριτική μελέτη

Nataliya Sotirova

Η πορεία των ελληνικών δάνειων λέξεων στη βουλγαρική γλώσσα

Ksenia Klimova

Στοιχεία ελληνικής προέλευσης στο μυθολογικό λεξιλόγιο των σλαβικών χωρών των Βαλκανίων

Ανδρέας Λενακάκης

Σλαβικά γλωσσικά κατάλοιπα στον κρηπικό λαϊκό λόγο

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **4^η**

Βαλκανικές διαστάσεις της Νεοελληνικής Γραμματείας από τα υστεροβυζαντινά χρόνια έως τον Πρώιμο Νεοελληνικό Διαφωτισμό

Προεδρείο

Μαρία Τζιάτζη
Μανόλης Γ. Σέργης

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Βαλκανικές ταυτότητες στη μεταπολεμική και σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία

Μαρία Δημάση
Βασιλική Κοντογιάννη

19.30-19.50

Αναστασία Νικολάου

Η ορθόδοξη ποιητική παράδοση και η επιβίωσή της στα χρόνια της τουρκοκρατίας στον βαλκανικό χώρο. Η περίπτωση των ιαμβικών κανόνων

Πέτρος Μαραζόπουλος

«Θαύμα ανάπτυξης και προόδου» ή «συνώνυμο του πρωτογονισμού και της προπαγάνδας»; Η πρόσληψη του βαλκανικού υπαρκτού σοσιαλισμού στη νεοελληνική κουλτούρα

19.50-20.10

Στέλλα Σπ. Χελιδώνη

Ένας Σέρβος στον θρόνο του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Οι αφηγήσεις του γεγονότος και η σημασία τους

Αλίκη Τσοτσορού

Διαδρομές στα Βαλκάνια της ελληνικής μεταπολεμικής πεζογραφίας

20.10-20.30

Ulrich Moennig

Ο υστεροβυζαντινός Βίος Αλεξάνδρου και η πρόσληψή του στα Βαλκάνια: τεκμήριο μιας ορθόδοξης ταυτότητας;

Zdravka Mihaylova

Το θέμα των ρευστών ταυτοτήτων στο έργο της Ρέας Γαλανάκη

20.30-20.50

Βασίλειος Τσιότρας

Φαναριώτες λόγιοι και διδάσκαλοι, και η παράδοση των επιστολών του Θεόφιλου Κορυδαλλέως

Σοφία Ιακωβίδου

Όψεις του Βαλκάνιου στη σύγχρονη μυθοπλασία

20.50-21.30

Συζήτηση

Πέρασ εργασιών 1^{ης} ημέρας

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ*Προσφυγικά ζητήματα στα Βαλκάνια***Tudor Dinu**
Χαράλαμπος Μπαμπούνης*Georgi Dikin**Προσφυγικά θέματα
στη δεκαετία του 1920***Βασιλική Φίλιου***Η αποκατάσταση των αστών προσφύγων
στις Σάπες του νομού Ροδόπης, με βάση
το αρχείο της Κοινωνικής Πρόνοιας***Γεώργιος Αλέξανδρος Παπαδόπουλος***Οι πρόσφυγες του ελληνικού εμφυλίου
στη Ρουμανία***Gordana Blagojević***Σύγχρονοι Έλληνες μετανάστες
στη Σερβία – Ζητήματα εθνικής και
πολιτισμικής ταυτότητας***ΑΙΘΟΥΣΑ Δ***Λαϊκός πολιτισμός: παράδοση
και νεωτερικότητα***Βασίλης Σαμπατακάκης**
Yura Konstantinova*Μανόλης Γ. Βαρβούνης**Κοινά τελετουργικά στοιχεία
στην παραδοσιακή θρησκευτική
συμπεριφορά των βαλκανικών λαών***Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης***Εικονογράφηση «σύγχρονων...
δρακοντοκτόνων». Μικρή συμβολή
στη σύγχρονη πολιτική σάτιρα***Νάντια Μαχά***Σχήματα και υφάσματα του οθωμανικού
κόσμου στις τοπικές ενδυμασίες
του ευρύτερου ελλαδικού χώρου (18^{ος} αι.-
αρχές 20^{ου}): Η υλική τους ζωή***Γιώργος Κούζας***Βουλγαρικά καταστήματα τροφίμων
στην Αθήνα: Στρατηγικές διαχείρισης
και κατανάλωσης «παραδοσιακών»
βουλγαρικών προϊόντων
στον αστικό χώρο σήμερα***ΑΙΘΟΥΣΑ Ε***Γλώσσα και πολιτισμός
στα Βαλκάνια***Irina Tresorukova**
Δημήτριος Ρούμπος*Predrag Mutavdžić*
*Αναστάσιος Καμπούρης**Οι σπινθηροειδείς εκφράσεις
της Νεοελληνικής του τύπου
dumty rrououn + verb και η
μεταφρασσιμότητά τους στα σερβικά***Boris Vounchev**
Irina Strikova*«Όλα τα γουρούνια την ίδια μούρη
έχουν / Свицки свине се една
зурла носят». Περιπτώσεις
διαγλωσσικής ελληνοβουλγαρικής
παροιμιακής παραδειγματικότητας***Κωστάντω Ξέρρα***Η υφιστάμενη κατάσταση
της ελληνικής γλώσσας
στην αλβανική επικράτεια***Ιωάννης Νεραντζής***Η αμφιμονοσήμαντη σχέση
της βαλκανικής ιστορικής
γεωγραφίας με τη βαλκανική ιστορική
γλωσσολογία, ως αυτή η σχέση
καταγράφεται
στα βαλκανικά τοπωνύμια και
οικωνύμια. Χρησιμοποιούμενη
πρωτογενής ιστορική πηγή: δύο
χάρτες (ευρωπαϊκός και οθωμανικός)
του τέλους του 19^{ου} αιώνα*

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **5^η**

Προεδρείο

Βαλκανικές διαστάσεις του Νεοελληνικού Διαφωτισμού και της Φαναριώτικης Ποίησης

Μιχαήλ Πασχάλης
Δημοσθένης Στρατηγόπουλος

Μαρία Χουλιάρα

Ο Ελληνισμός και τα Βαλκάνια ανάμεσα στη νεοτερικότητα και την παράδοση τον 18^ο αιώνα: Η περίπτωση του Ευγένιου Βούλγαρη και του μαθητή του Ιώσηπου Μοισιόδακα

9.00-9.20

Χριστίνα Λούρη

«Μπακάληδες, τζαρλατάνοι και κούτζουρα στο προσκήνιο»: η Απολογία του Ιώσηπου Μοισιόδακα (1780)

9.20-9.40

Θεοδώρα Κοντογεώργη

Πολιτική θεωρία και κοινωνική κριτική στην Ηθική σπικουργία του Αλέξανδρου Κάλφολου

9.40-10.00

Αφροδίτη Αθανασοπούλου

Παρατηρήσεις στους δεκαπεντασύλλαβους των φαναριώτικων σπικουρημάτων

10.00-10.20

10.20-10.40

10.40-11.00

Συζήτηση

11.00-11.30

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Νεότεροι Έλληνες Λογοτέχνες στα Βαλκάνια Ι

Φωτεινή Χριστακούδη-Κωνσταντινίδου
Κυριακή Χρυσομάλλη-Henrich

Michał Bzinkowski

Σπημιότυπα από τα Βαλκάνια στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη

Θεοδόσης Πυλαρινός

Ο Κώστας Βάρναλης μαθητής στη Φιλιππούπολη (1901)

Γιώργος Κωστακιώπης

Dor de ducă, dor de ducă, dor de ducă... ο Γιώργος Σεφέρης στη Ρουμανία

Νικόλαος Μπουμπάρης

Η Μολδοβλαχία του Τάκη Παπασιώνη και του Γιώργου Σεφέρη

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Συγκριτικές προσεγγίσεις στην ελληνική και βαλκανική λογοτεχνία Ι

**Έλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister
İbrahim Kelağa Ahmet**

Walter Puchner

Γεωγραφικές μακροδομές της βαλκανικής λογοτεχνίας στην πρόσληψη δυτικών προτύπων και η ενδιάμεση θέση των ελληνικών

Ερατοσθένης Καψωμένος

Πολιτισμικά συστήματα και πολιτισμικές οικογένειες στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Τυπολογικά και ταξινομικά κριτήρια

**Νίκος Μαθιουδάκης
Δήμητρα Γιωτοπούλου**

Ποιητικές μεταπλάσεις του δημοτικού τραγουδιού «Του νεκρού αδελφού» στα Βαλκάνια

Ιωάννης Κιορίδης

Η μορφή του αλόγου στις σερβικές ηρωικές μπαλάντες και το ελληνικό ακριτικό τραγούδι: συγκριτική προσέγγιση

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Ο ελληνοισμός στην οθωμανική αυτοκρατορία και στη σύγχρονη Τουρκία

**Ιωάννης Μπακιρτζής
Παναγιώτα Τζιβάρα**

Sada Payır

Διασκέδαση, ευηρέπεια και παραβίαση στην ελληνορθόδοξη κοινότητα της Κωνσταντινούπολης στην ύστερη οθωμανική αυτοκρατορία

Αθηνά Κονταλή

Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Καλλίνικος Ε΄ και η μεταφορά της Μεγάλης του Γένους Σχολής στην Ξηροκρήνη του Βοσπόρου

Μαρίνα Μπάνπου

Η συνθήκη της Λωζάνης και η ανταλλαγή πληθυσμών μέσα από τον Τύπο της εποχής

Πασχάλης Βαλοσαμίδης

Απελάσεις Ελλήνων υπηκόων από την Τουρκία: Ανέκδοτη αλληλογραφία Μητροπολίτου Δέρκων Ιακώβου με τους απελαθέντες Μητροπολίτες Σελευκείας Αιμιλιανό και Φιλαδελφείας Ιάκωβο (1964-1969)

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στα Βαλκάνια

**Ελένη Καραντζόλα
Neli Popova
Ελένη Κουρμαντζή**

*Vojkan Stojičić
Μάρθα Λαμπροπούλου
Ivana Milojević
Dina Dmitrović*

Πολιτισμικά στερεότυπα και προκαταλήψεις: η επίδρασή τους στην εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης

**Dragana Tkalac
Maya Basic
Antonina Kostić**

Η σημασία της κατανόησης του λεξιλογίου στη λογοτεχνική ανάλυση κειμένων στη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης

**Ασημάκης Φλιάτουρας
Αγγελική Μουζακίτη
Χριστίνα Μάρκου
Άνκα Ρατζένοβιτς
Σπύρος Κιοσσές**

Η λόγια ποικιλία της νέας ελληνικής στο διαβαλκανικό ιστορικό μικροσκόπιο της γλωσσικής επαφής

**Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος
Άννα Βακάλη
Άννα Χατζηπαναγιωτίδη**

Τεχνικές Δημιουργικής Γραφής για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης στα Βαλκάνια

**Μαρία Δημάση
Αγγελική Μουζακίτη**

Η εξέγερση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες το 1821 στα σημερινά ελληνικά και ρουμανικά σχολικά εγχειρίδια Ιστορίας: Συγκριτική ανάλυση και κριτική αποτίμηση

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **6^η**

*Βαλκανικές διαστάσεις
της Νεοελληνικής Γραμματείας
(18^{ος} - 19^{ος} αι.)*

Προεδρείο

Αφροδίτη Αθανασοπούλου
Margareta Sfirshi-Lăudat

11.30-11.50

Παναγιώτης Μπάρκας
*Νεοελληνική ιδεολογία και Ήπειρος.
Η περίπτωση του χρονικού της Δρόπολης*

11.50-12.10

Ελένη Κουρμαντζή
*Το Έρωτος Αποτελέσματα... (Βιέννη 1792)
και η πολιτική αλληγορία: Ιστορία Γ΄*

12.10-12.30

Μιχαήλ Πασχάλης
*Ξαναδιαβάζοντας τα Ολύμπια του Ρήγα
σε σύγκριση με το ιταλικό πρωτότυπο*

12.30-12.50

Δημοσθένης Στρατηγόπουλος
*Χειρόγραφο του 19^{ου} αιώνα
από τη Μαρώνεια
στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος*

12.50-13.30

Συζήτηση

13.30-16.30

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

*Νεότεροι Έλληνες Λογοτέχνες
στα Βαλκάνια II*

Θεοδόσης Πυλαρινός
Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

Γεωργία Λαδογιάννη
*Γ. Θεοτοκάς: Εντυπώσεις
από τη Γιουγκοσλαβία*

Georgiana Xanthula Moscu
*Λογοτεχνία, ελληνισμός και κομμουνισμός
στη Ρουμανία, σύμφωνα με ταξιδιωτικά
κείμενα Ελλήνων συγγραφέων (1947-1964)*

Παύλος Βασιλειάδης
Ευανθία Παπαευθυμίου
*Ελληνορουμανικοί πολιτισμικοί διάλογοι
κατά τη μεταπολεμική περίοδο:
Η επίσκεψη των Ελλήνων λογοτεχνών Στρατή
Μυριβήλη, Άγγελου Τερζάκη, Μαρίας Ράλλη,
Γεωργίου Κουρμούλη, Γιάννη Ρίτσου και
Μενέλαου Λουντέμη στη Λαϊκή Δημοκρατία
της Ρουμανίας την άνοιξη του 1958*

Σταυρούλα Τσούηρου
*Τα Μικρά ταξίδια τού Δημήτρη Νόλλα
στα Βαλκάνια του 1993*

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Συγκριτικές προσεγγίσεις στην ελληνική και βαλκανική λογοτεχνία II

Ερατοσθένης Κατωμένος
Γιώργος Σαλακίδης

Στυλιανή Βουτσά

Παμβαλκανική Ομοσπονδία του Ρήγα και Παναμερικανική Ένωση του Μπολιβάρ: δύο μεγάλοι άνδρες, δύο μεγαλεπήβολα οράματα

Φωτεινή Χριστακούδη-Κωνσταντινίδου

Εθνικές και βαλκανικές ιδιαιτερότητες της αισθητικής του ελληνικού ποιητικού Συμβολισμού

Βαρβάρα Ρούσσου

Το παράδειγμα των ποιητριών Κάρμεν Σύλβα και Ελένης Γεωργίου (τέλη 19^{ου} - αρχές 20^{ου} αι.): μια αμφίδρομη ελληνορουμανική σχέση στη συνάρθρωση φύλου και εθνικής ταυτότητας

Βάλια Τσάπα-Τσιλιμένη

Κυνηγητό του Βάσκο Πόπα και Προδοσία της Μαρίας Πολυδούρη: δυο ποιήματα-πνεύμονες μιας ιστορίας γραμμένης για όλον τον κόσμο

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Ο ελληνισμός της Θράκης κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο

Πασάλης Βαλαμίδης
Ίκαρος Μαντούβαλος

Ιωάννα Μουσικούδη

Η εκπαίδευση ως εργαλείο για τη διαμόρφωση ελληνικής εθνικής ταυτότητας στη Θράκη 1880-1908: Εγγενείς αδυναμίες και προβλήματα οργάνωσης

Ιωάννης Μπακιρτζής

Δευτερεύουσας σημασίας λιμένες στη βόρεια αιγιακή ακτή κατά την όψιμη οθωμανική περίοδο. Η περίπτωση του Πόρτο Λάγους (1880-1890)

Μαρία Καραβασίλη

Αντανακλάσεις στον ιδιωτικό βίο της ανάπτυξης του εθνισμού στα Βαλκάνια: Η περίπτωση της ελληνικής ορθόδοξης κοινότητας Αδριανούπολης

Θεόδωρος Κυρκούδης

Το κόμμα Τουρκοελληνικής Αδελφοσύνης και οι γιατροί της Αδριανούπολης

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Βαλκανικές διαστάσεις στο ελληνικό θέατρο

Walter Puchner
Κωνσταντζα Γεωργακάκη

Γεώργιος Κράϊας

Ραλλού Καρατζά ή Το θέατρο στην υπηρεσία της εθνεγερσίας

Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου

Όψεις του πολιτισμού στην κωνσταντινουπολίτικη ελληνική κοινότητα: Η εν Φαναρίω Λέσχη «Μνημοσύνη» και το θέατρο (19^{ου}-20^{ου} αι.)

Ελένη Χριστοδουλάκη

Ο Δ. Χατζής από τη σελίδα στο σανίδι. Αφηγηματολογική προσέγγιση της δραματοποίησης του Τέλους της μικρής μας πόλης

Μιχαέλα Αντωνίου

Ο Πλούτος του Αριστοφάνη από το Εθνικό θέατρο σε σκηνοθεσία Nikita Milinojevic

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **7^η**

Προεδρείο

*Έλληνες λόγιοι στα Βαλκάνια
(17^{ος}-18^{ος} αι.)*

**Παναγιώτης Μπάρκας
Ασημάκης Φλιάτουρας**

Νικόλαος Μαυρέλος

*Έλληνες Ιατροφιλόσοφοι στα Βαλκάνια και
την Ευρώπη: οι απαρχές της νεοτερικότητας
(1664-1723)*

16.30-16.50

Δημήτρης Τζελέπης

*Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος
ο «εξ απορρήτων» (1641-1709)
στα Βαλκάνια: «ο τας συνθήκας θεις και
διαλλάξας Οθωμανούς και Γερμανούς»*

16.50-17.10

Παναγιώτα Τζιβάρα

*Ο δάσκαλος από το Βυθκούκι και ο
ιππότης από την Άρτα: μια μικρή ιστορία
για ένα μεγάλο χειρόγραφο και μία μεγάλη
βιβλιοθήκη*

17.10-17.30

Ίλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister

*Ο αναγνώστης και ο βιβλιοπώλης του:
αναγνώσματα του ιατροφιλόσοφου
Ευθύμιου Αθανασίου
στα χρόνια 1788-1810*

17.30-17.50

17.50-18.30

Συζήτηση

18.30-19.00

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

*Ο ελληνισμός των Βαλκανίων
στην παλαιότερη πεζογραφία*

**Λίζυ Τσιριμώκου
Λάμπρος Βαρελάς**

Σταυρούλα Νηνούδη

*Ομοιότητες και διαφορές σχετικά με τα ήθη
των βαλκανικών χωρών στον Πολυπαθή
του Γρ. Παλαιολόγου, την Κομψή ιστορία
Το καθ' Εμμενείαν και Σαφιδάδη του Κ. Ρωσσέτη και
Το σαγανάκι της τρέλας του Ρήγα (;)*

Ζωή Γεωργιάδου

*Το ελληνικό βασίλειο και η ελληνική κοινότητα
της Κωνσταντινούπολης: η αναπαράσταση
μιας ιδιόμορφης σχέσης
μέσα από τα κωνσταντινουπολίτικα Απόκρυφα
μυθιστορήματα του β' μισού του 19^{ου} αιώνα*

Θανάσης Β. Κούγκουλος

*Αναπαραστάσεις της Αδριανούπολης
στην ελληνική πεζογραφία του 19^{ου} αιώνα*

Μαρία Αλεξίου

*Οι Σαράντα Εκκλησιές της Ανατολικής Θράκης
στις Ηθογραφίες του Πολύδωρου Παπαχριστοδούλου*

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Συγκριτικές προσεγγίσεις στην ελληνική και βαλκανική λογοτεχνία III

**Michał Bzinkowski
Mariya Hristova**

Γιάννης Μότσης

Η λυρική τέχνη στην εθνεγερτική ποίηση Ελλάδας και Βουλγαρίας του 20^{ου} αιώνα

Κυριακή Χρυσομάλλη-Henrich

*Το γεφύρι με τις τρεις καμάρες του Ισμαήλ Κανταρέ και το ελληνικό δημοτικό τραγούδι
Το γιοφύρι της Άρτας: συγκλίσεις και αποκλίσεις*

Neli Popova

Ο λογοτεχνικός χαρακτήρας του γενειοφόρου στα μυθιστορήματα Ο βίος του Ισμαήλ Φερικ Πασά της Ρέας Γαλανάκη και Ο Μανόλ με τα εκατό αδέρφια του Αντόν Ντόντσεφ

Στέφανος Γραβάνης

Σχέσεις εξουσίας, πολίτες υπό διωγμό και ιδεολογία υπό κρίση στην Εποχή της εξουσίας (1995) του Ντόμπριτσα Τσότσιτς και στην τριλογία Της επανάστασης, της μοναξιάς και της λαγνείας (2004) του Γιώργου Μιχαηλίδη

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Ελληνικές κοινότητες στα Βαλκάνια (19^{ος} - 20^{ος} αι.)

**Όλγα Κατσιαρδής-Hering
Vojkan Stojčić**

Ίκαρος Μαντούβαλος

Η κοινότητα ως εργαστήριο αναφυόμενων εντάσεων και υποβοσκότων εθνικισμών. Η ελληνική-βλαχική (gōgō-oláh) κοινότητα της Βουδαπέστης και ο βαλκανικός εθνικισμός στο β΄ μισό του 19^{ου} αιώνα

*Αλεξία Ορφανού
Μαρία Καραβασίλη*

Ελληνικές κοινωνικές συσσωματώσεις της Φιλιππούπολης με φιλεκπαιδευτικό χαρακτήρα

Ευαγγελία Γεωργιογιάννη

Ελληνισμός και Βαλκάνια – Αμφίδρομες σχέσεις: Η περίπτωση της ελληνικής κοινότητας στην Κωσταντζα της Ρουμανίας με βάση τα ταφικά μνημεία – Ιστορικές και καλλιτεχνικές μαρτυρίες

Δημήτριος Κουντουράκης

Προσωπογραφικά της Αλεξανδρούπολης μέσα από επιτύμβιες επιγραφές των Παλαιών Νεκροταφείων της (α΄ μισό 20^{ου} αι.)

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Τα Βαλκάνια στο ελληνικό θέατρο και στον κινηματογράφο

**Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου
Γιάννης Δημητρακάκης**

Κωνσταντζα Γεωργακάκη

Τπάνικ Βαλς: μια ρουμανική κωμωδία στην αθηναϊκή σκηνή

Ελένη Γεωργίου

Τα Βαλκάνια στην ελληνική σκηνή: Η παρουσία βαλκανίων θεατρικών συγγραφέων στο ελληνικό θέατρο μέσα από τα παραδείγματα των έργων Οι σιδεράδες, Το σακάκι που βελάζει, Ο ασθενής του Δρ. Φρόντ, Ο σπιούνος των Βαλκανίων και Ο Επαγγελματίας

*Αφροδίτη Νικολαΐδου
Ηλέκτρα Βενάκη*

Κινηματογραφικές συμπαραγωγές με τα Βαλκάνια και αναπαραστάσεις της ελληνικότητας

Βασιλική Πέτσα

Συνυπάρχοντας με τον Βαλκάνιο Άλλο στις αρχές του 21^{ου} αιώνα: Εθνική ταυτότητα, φύλο και σεξουαλικότητα στις ταινίες Όμηρος (Γιάνναρης, 2005) και Ξενία (Κούτρας, 2014)

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2019

Κτήριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **8^η**

Έλληνες λόγιοι στα Βαλκάνια (19^{ος} αι.)

Προεδρείο

Damla Demirözü
Θανάσης Β. Κούγκουλος

19.00-19.20

Μαρία Λίπνα
Όψεις του έργου του Γεωργίου Τσουκαλά

19.15

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε
Αρχιμ. Ευάγγελος Υφαντίδης
Διάλεξη: Η συμβολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην κοινωνική ανάπτυξη των Βαλκανίων μετά την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Κρήτης

19.20-19.40

Şehnaz Şimşek Şişmanoğlu
Μια άγνωστη μετάφραση του Πέραν Απόκρυφα στα καραμανλίδικα: Μπέγιουλου Απόκρυφα του Ευαγγελινού Μισαπλίδη

19.40-20.00

Αναστασία Τσαπανίδου
Κ. Σ. Πέρβελης: ένας περιφερόμενος λογοτέχνης και θεατράνθρωπος στα Βαλκάνια του ύστερου 19^{ου} αιώνα

20.00-20.20

Δημήτριος Κάτσικας
Ν. Γ. Δόσιος: ένας Ηπειρώτης λόγιος στη Ρουμανία (1882-1912)

20.20-21.00

Συζήτηση
Πέρας εργασιών 2^{ης} ημέρας

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Σύγχρονη βαλκανική λογοτεχνία στην Ελλάδα και Έλληνες λογοτέχνες από τα Βαλκάνια

Γιάννης Μότσιος
Κώστας Σκορδύλης
Σταυρούλα Τσούπρου

Ελπίδα Κόνια
Αρχαίοι ελληνικοί μύθοι στη σύγχρονη βαλκανική λογοτεχνία: Η περίπτωση του Georgi Gospodinov και του Ismail Kadare

Σπύρος Κιοσσές
Κατερίνα Σχοινά
Μεθοριακή αφήγηση και ποιητική της ταυτότητας: η περίπτωση του Μιροσλάβ Πένκοφ

Θεοδούλη Αλεξιάδου
«Ένας απέδω και άλλος απέκει». Η ποιητική της νοσταλγίας στο έργο του Νίκου Καταλιίδα

Σάββας Καράμπελας
Πρώιμα και όψιμα ποιήματα του Χρήστου Χαριτομασιδίου: Σχέσεις με την εποχή τους και τα πεζά και θεατρικά κείμενά του (1986-2018)

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Η πρόσληψη της βαλκανικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα: ανθολογίες και κείμενα

Γεωργία Λαδογιάννη
Velichka Simonova-Grozdeva

Δημήτρης Καργιώτης

Βαλκανικότητα και ανθολογισμός

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Εθνικές ταυτότητες στον 19^ο και 20^ο αιώνα

Ευαγγελία Γεωργιανογιάννη
Γεώργιος Παναγόπουλος

Σταματία Φωπιάδου

*Η ελληνική Μεγάλη Ιδέα σε περιόδους κρίσης:
Ο ελληνοβουλγαρικός ανταγωνισμός και
η ελληνοτουρκική προσέγγιση
στα τέλη του 19^{ου} αιώνα*

Άντεια Φραντζή

*Αίμος. Ανθολογία Βαλκανικής Ποίησης: Ένα εγχείρημα
άμεσης επικοινωνίας των βαλκανικών λαών*

Βασίλης Φούκας
Μενέλαος Τζιφόπουλος

*Εκπαιδευτικός δανεισμός και ο μύθος
του Προκρούστη: Το «παράδειγμα»
της εκπαίδευσης των διδασκαλιστών
στα Βαλκάνια τον 19^ο αιώνα*

Γιάννης Δημητρακάκης

*Στοιχεία για την πρόσληψη της ιδεολογικής μεταστροφής
του Παναίτ Ιστράτι στην Ελλάδα (1933-1935)*

Ευσταθία Παρασκευά

*Εθνικές ταυτότητες στον Μακεδονικό Αγώνα
και τους Βαλκανικούς Πολέμους στα σχολικά
Νεοελληνικά Αναγνώσματα του Μεσοπολέμου*

Λίζυ Τσιριμώκου

Η διαβαλκανική γεφυροποιία του Ίβο Αντρις

Ηλίας Σκουλίδας

*Οι ακτιβιστές του «βορειοηπειρωτικού ζητήματος»:
από τη θεσμική αναγνώριση στη δημόσια ιστορία*

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **9^η**

Μετάφραση της ελληνικής λογοτεχνίας
στα Βαλκάνια

Προεδρείο

Άντεια Φραντζή
Νικόλαος Μαυρέλος
Γιώργος Κωστακιώτης

9.00-9.20

Velichka Simonova-Grozdeva
Mariya Hristova

«Απ' όσα έκαμα κι απ' όσα είπα»: Ο Κ. Π. Καβάφης και
οι Βούλγαροι μεταφραστές του

9.20-9.40

Λάμπρος Βαρελάς

Μεταφράσεις ελληνικών μυθιστορημάτων στα βουλγαρικά
(19^{ος} αι.)

9.40-10.00

Margareta Sfirsi-Lăudat

Τα κοινά τουρκικά δάνεια της ελληνικής και της ρουμανικής
γλώσσας στα διηγήματα του Γ. Βιζυηνού και η απόδοσή τους
στη ρουμανική μετάφραση των Νεοελληνικών Διηγημάτων:
σημσιολογικές και μεταφρασεολογικές παρατηρήσεις

10.00-10.20

Κώστας Σκορδύλης

Μετάφραση και ιδιοπολιτισμικά στοιχεία: Ο Καζαντζάκης
στα αλβανικά και στα ρουμανικά

10.20-11.00

Συζήτηση

11.00-11.30

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Ελληνοτουρκικές σχέσεις
στη λογοτεχνία

Δημήτρης Καργιώτης
Şehnaz Şimşek Şişmanoğlu

Damla Demirözü

Τα συμπτώματα του εθνικισμού
στη μυθολογία της Ανταλλαγής
των Πληθυσμών: Η Θεσσαλονίκη
με το Μοβ Καφτάνι
του Yılmaz Karakoyunlu

Aslı Çete

Η Κωνσταντινούπολη και η Κόκκινη
Μηλιά ως ιδανικοί χώροι
των ελληνικών και τουρκικών
εθνικών αφηγημάτων

Άνθη Καρρά
Γιώργος Σαλακίδης

Οι Ρωμιοί και ο κόσμος τους
στο διηγηματικό έργο του Σαϊτ Φαϊκ

İbrahim Kelağa Ahmet

Η ελληνοτουρκική συνύπαρξη
μέσα από τη λογοτεχνία:
Τα διαπολιτισμικά στοιχεία
στα ηθογραφικά διηγήματα και
τις ταξιδιωτικές ιστορίες
του Καρκαβίτσα

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

*Πρόσωπα και θεσμοί
στον 18^ο και στον 19^ο αιώνα*

**Νάντια Μαχά
Βασίλης Φούκας**

Χαράλαμπος Μπνάογλου

«Ο Βούλγαρος τη φύσει, Έλληνα τη προαιρέσει»: Ο Αναστάσιος Μιχαήλ παρουσιάζει Βαλκάνιους ελληνομαθείς λογίους στην Ακαδημία του Βραδεμβούργου (1707)

Γεώργιος Παναγόπουλος

Ο όσιος Βασίλειος της Ροϊάνα Μαγυλνι και ο προδρομικός ρόλος του στην ψυχαστική αναγέννηση του 18^{ου} αιώνα στον ελλαδικό χώρο: Πολυεθνικές διασταυρώσεις στο κοινό υπόβαθρο της ορθόδοξης πνευματικότητας

Ελεονώρα Ναξίδου

Ο ήρωας εθνικός Άλλος στον Αγώνα της Ελληνικής Ανεξαρτησίας: η περίπτωση του στρατηγού Χατζηκρήστου Βούλγαρη

Αλεξία Ορφανού

Η διοίκηση του Γεωργίου Βέροβιτς (Djordje Berović of Skadar) ως ηγεμόνα της Σάμου (1894-1896). Η συμβολή του στη δημοσιονομική πολιτική, τη δημόσια διοίκηση και την ανάπτυξη της παιδείας

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

*Επαφές Ελλάδας, Κύπρου και Βαλκανίων
στον 20^ο και 21^ο αιώνα*

**Ηλίας Σκουλίδας
Μαρία Λίτινα**

Μιχαήλ Παλάγκας

Όψεις της ελληνογιογκοσλαβικής συνεργασίας κατά τις πρώτες δεκαετίες του Ψυχρού Πολέμου: Η περίπτωση της συμφωνίας της διασυννοριακής επικοινωνίας μεταξύ των δύο χωρών (1959)

Αναστασία Χαμάτσου

Κύπρος - Γιουγκοσλαβία 1960-1992

*Ευανθία Μπαρούτα
Κωστάντω Ξέρρα*

Η παιδεία στον νομό Αργυροκάστρου πριν και μετά το 1990

Αικατερίνη Αρβανιτάκη

*Πολιτιστικές σχέσεις: Ελλάδα - Σερβία.
Η περίπτωση των αδελφοποιήσεων 1990-2019*

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 2019

Αμφιθέατρο Παλιάς Νομικής

Ολομέλεια του Συνεδρίου
Καταληκτήρια κεντρική ομιλία

Προεδρείο

Ζωή Γαβριλίδου
Μανόλης Γ. Βαρβούνης

11.30-12.00

Tudor Dinu

Το Βουκουρέστι των Φαναριωτών – ένα σχέδιο μελέτης του βαλκανικού ασπικού πολιτισμού κατά την εποχή του Διαφωτισμού

12.00-12.30

Μανόλης Γ. Βαρβούνης
Θανάσης Β. Κούγκουλος

Κλείσιμο των εργασιών του 4^{ου} Συνεδρίου των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών «Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 – 2019)»

12.30-13.30

Στρογγυλή τράπεζα της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών: Προοπτικές των Νεοελληνικών Σπουδών στα Βαλκάνια

Συντονισμός: Βασίλης Σαμπατακάκης

13.30

Μπουφές για τους συνέδρους

Το 4^ο Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών
πραγματοποιείται με την οικονομική στήριξη:

Δήμος Κομοτηνής

Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών
European Society of Modern Greek Studies

Π.Μ.Σ.

«Σπουδές στην Τοπική Ιστορία - Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις»

Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας Δ.Π.Θ. Π.Μ.Σ. «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία - Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις»

Χορηγία:

